

THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG TƯ VẤN, HỖ TRỢ SINH VIÊN HỌC TẬP TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC CẦN THƠ

Sây Ha, Mai Thị Yến Lan, Nguyễn Ngọc Luyến
Trường Đại học Cần Thơ

Tóm tắt: Trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, nhu cầu học tập, rèn luyện và phát triển của người học ngày càng cao, nghiên cứu về hoạt động tư vấn, hỗ trợ Quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ đã giúp sin viên xác định mục tiêu học tập, phát triển kỹ năng học tập, nghiên cứu khoa học đạt được kết quả học tập tốt nhất. Tuy nhiên bên cạnh các mặt đạt được công tác tư vấn, hỗ trợ sinh viên học tập tại trường còn gặp nhiều khó khăn từ khâu quản lý, cách thức thực hiện, phương pháp tư vấn. Nghiên cứu này tập trung vào việc khảo sát đánh giá thực trạng phân tích số liệu từ 19 cán bộ quản lý; 19 giảng viên đang tham gia giảng dạy tại trường, 19 chuyên viên ở các phòng ban chức năng của trường. Nhóm tác giả sử dụng phương pháp nghiên cứu lý luận, thực tiễn từ đó nhằm đề xuất các biện pháp hỗ trợ tư vấn cho sinh viên tại Trường Đại học Cần Thơ nhằm tháo gỡ những khó khăn trong học tập và cuộc sống nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và hỗ trợ sinh viên toàn diện.

Từ khóa: Quản lý hoạt Tư vấn hỗ trợ sinh viê, học tập tại Trường Đại học Cần Thơ

CURRENT SITUATION OF MANAGEMENT IN ACADEMIC COUNSELING AND STUDENT SUPPORT ACTIVITIES AT CAN THO UNIVERSITY

Say Ha, Mai Thi Yen Lan, Nguyen Ngoc Luyen
Can Tho University

Abstract: In the context of deepening international integration, the demand for learning, training, and development among students is increasing significantly. The study on the management of academic counseling and student support activities at Can Tho University has played an important role in helping students identify their learning goals, enhance study skills, engage in scientific research, and achieve optimal academic outcomes. However, alongside these achievements, the process of counseling and supporting students still faces several challenges related to management, implementation methods, and counseling approaches. This research focuses on surveying and assessing the current situation by analyzing data collected from 19 managerial staff, 19 lecturers currently teaching at the university, and 19 specialists working in various functional departments. The research team employed theoretical and practical research methods to propose solutions that can improve academic counseling and support services for students at Can Tho University. These measures aim to address learning and life-related challenges, thereby enhancing the effectiveness of student management and providing comprehensive support.

Keywords: Management of counseling activities, student support, academic support, Can Tho University.

Nhận bài: 15/06/2025

Phản biện: 10/07/2025

Duyệt đăng: 15/07/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục Việt Nam, hoạt động tư vấn và hỗ trợ sinh viên ngày càng đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển toàn diện người học. Thông tư số 07/2022/TT-BGDĐT của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã cụ thể hóa các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về tư vấn, hỗ trợ người học trong các cơ sở giáo dục, đồng thời quy định rõ mục tiêu, nguyên tắc, nội dung, phương pháp, hình thức tổ chức, điều kiện cơ sở vật chất và quản lý hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên. Thông tư này không chỉ tạo hành lang pháp lý thống nhất cho các cơ sở giáo dục triển khai hoạt động tư vấn, hỗ trợ mà còn khẳng định vai trò thiết yếu của công tác này trong việc phát huy năng lực học tập, nghiên cứu và thích nghi của sinh viên trong môi trường giáo dục đại học.

Trường Đại học Cần Thơ là một trong những cơ sở giáo dục đại học trọng điểm quốc gia, giữ vai trò then chốt trong đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao cho khu vực Đồng bằng sông Cửu Long. Trong chiến lược phát triển của nhà trường, hoạt động tư vấn và hỗ trợ sinh viên được xác định là nhiệm vụ trọng tâm nhằm nâng cao chất lượng đào tạo và đáp ứng yêu cầu hội nhập quốc tế. Những năm gần đây, công tác tư vấn – hỗ trợ sinh viên tại Trường Đại học Cần Thơ đã có nhiều chuyển biến tích cực. Các hình thức tư vấn được triển khai đa dạng, tuy nhiên sinh viên vẫn có xu hướng ưu tiên tư vấn trực tiếp nhằm được giải đáp nhanh chóng và hiệu quả. Các đơn vị chức năng của nhà trường đã tổ chức nhiều hoạt động tư vấn liên quan đến học tập, tâm lý, định hướng nghề nghiệp và hỗ trợ tài chính, bước đầu ghi nhận sự hài lòng từ phía người học. Tuy nhiên, vẫn còn

một bộ phận sinh viên chưa chủ động tìm kiếm hỗ trợ; đồng thời, hoạt động đánh giá hiệu quả tư vấn và cải tiến quy trình triển khai vẫn cần được chú trọng hơn.

Từ thực tiễn trên, bài báo này tập trung phân tích thực trạng quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ học tập tại Trường Đại học Cần Thơ, nhằm nhận diện các điểm mạnh, hạn chế và nguyên nhân. Trên cơ sở đó, nhóm tác giả đề xuất một số giải pháp thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và chất lượng hoạt động tư vấn, hỗ trợ học tập, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện tại cơ sở đào tạo.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Một số lý luận về quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên

Hoạt động tư vấn và hỗ trợ sinh viên hiện nay là một bộ phận thiết yếu trong chính sách giáo dục đại học, được Bộ Giáo dục và Đào tạo đặc biệt quan tâm thông qua nhiều văn bản pháp lý như Nghị định số 44/2014/NĐ-CP, Thông tư số 07/2019/TT-BGDĐT và Luật Giáo dục đại học năm 2018. Các quy định này nhấn mạnh trách nhiệm của cơ sở giáo dục trong việc tổ chức tư vấn học tập, tâm lý, hướng nghiệp nhằm đảm bảo quyền lợi và sự phát triển toàn diện cho sinh viên.

Nghiên cứu trong nước cũng cho thấy vai trò quan trọng của hoạt động tư vấn, không chỉ giúp sinh viên vượt qua khó khăn mà còn góp phần nâng cao chất lượng giáo dục. Các công trình của Nguyễn Thị Mỹ Lệ, Trần Thị Ngọc Hương, Phạm Văn Hùng và Hoàng Minh Oanh đã chỉ ra thực trạng, thách thức và giải pháp về tư vấn học đường, tư vấn tâm lý, hướng nghiệp và hỗ trợ người học trong môi trường đại học.

Trong bối cảnh sinh viên ngày càng chịu nhiều áp lực học tập, tâm lý và định hướng nghề nghiệp,

việc triển khai đồng bộ, chuyên nghiệp các hoạt động tư vấn là rất cần thiết. Tư vấn không chỉ là cung cấp thông tin mà còn là sự đồng hành, lắng nghe và hỗ trợ cá nhân hóa.

Bài viết tập trung làm rõ sự cần thiết, thực trạng, công tác tổ chức quản lý và các yếu tố ảnh hưởng đến hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ, nhằm đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả quản lý, đáp ứng yêu cầu phát triển giáo dục đại học trong thời kỳ hội nhập.

2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ

2.2.1 Mục đích khảo sát

Nhằm đánh giá đúng, khách quan thực trạng cơ sở nghiên cứu lý luận và thực trạng quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ, đề xuất biện pháp quản lý hoạt động tư vấn tại Trường góp phần nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện.

2.2.2 Nội dung khảo sát

Bài báo tiến hành khảo sát thực trạng quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ.

2.2.3 Đối tượng khảo sát

Khảo sát ba nhóm đối tượng gồm: 19 cán bộ quản lý; 19 giảng viên đang tham gia giảng dạy tại trường, 19 chuyên viên đến từ các đơn vị chức năng như: phòng Công tác sinh viên, phòng Đào tạo, phòng Tài chính, Đoàn Thanh niên và các khoa, bộ môn thuộc Trường Đại học Cần Thơ

2.2.4 Phương pháp xử lý số liệu

Sử dụng phương pháp thống kê toán học để xử lý kết quả điều tra từ phiếu hỏi. Sử dụng phần mềm Excel để xử lý số liệu.

Bảng 1. Quy ước tính DTB các mức đo lường

TT	Định nghĩa	Mức	Điểm Trung Bình
1	Rất đồng ý / Ảnh hưởng rất tích cực / Rất hài lòng	5	4.21 – 5.00
2	Đồng ý / Ảnh hưởng tích cực / Hài lòng	4	3.41 – 4.20
3	Khá quan trọng/Khả/khả cần thiết/Khả	3	2.61 – 3.40
4	Phân vân / Ảnh hưởng trung bình / Bình thường	2	1.81 – 2.60
5	Rất không đồng ý / Rất không ảnh hưởng / Rất không hài lòng	1	1.00 – 1.80

2.3 Kết quả khảo sát

2.3.1 Nhận thức của cán bộ quản lý, viên chức và giảng viên về sự cần thiết trọng của quản lý

hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ

Bảng 2: Nhận thức của cán bộ quản lý, viên chức và giảng viên về sự cần thiết của quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường ĐHCT

TT	Nội dung	CBQL		CV_GV		Tổng CBQL và CV-GV	
		ĐTB	TH	ĐTB	TH	ĐTB	TH
1	Giúp sinh viên nâng cao kết quả học tập tại trường	3,80	1	3,66	1	3,69	1
2	Giúp sinh viên áp dụng những kiến thức đã học vào việc giải quyết những vấn đề thực tiễn đã đặt ra	3,60	3	3,57	3	3,58	2
3	Phát huy tính năng động, sáng tạo của sinh viên trong quá trình học tập	3,58	4	3,55	4	3,56	3
4	Việc quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên có kế hoạch rõ ràng và có sự phối hợp với các đơn vị	3,57	5	3,53	5	3,54	4
Đánh giá chung		3,64		3,57		3,59	

(Nguồn: Khảo sát từ cán bộ quản lý, chuyên viên và giảng viên Trường Đại học Cần Thơ)

Kết quả khảo sát tại Trường Đại học Cần Thơ cho thấy cán bộ quản lý (CBQL), chuyên viên (CV) và giảng viên (GV) đều có nhận thức tích cực về sự cần thiết của hoạt động quản lý tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập. Điểm trung bình đánh giá chung của các nhóm đều trên 3.5, cho thấy mức độ đồng thuận khá cao. Trong đó, tiêu chí “giúp sinh viên nâng cao kết quả học tập tại trường” được đánh giá cao nhất (ĐTB từ 3.66 đến 3.80), phản ánh sự thống nhất trong nhận thức về vai trò then chốt của hoạt động tư vấn trong việc cải thiện thành tích học tập. Các tiêu chí khác như “giúp sinh viên giải quyết vấn đề thực tiễn” và “phát huy tính năng động, sáng tạo” cũng được đánh giá cao, cho thấy nhận thức về tư vấn như một công cụ hỗ trợ phát triển kỹ năng mềm và tư duy độc lập. Tuy nhiên, tiêu chí “việc quản lý hoạt động tư vấn có kế hoạch rõ ràng và phối hợp với các đơn vị” lại có điểm số thấp nhất (khoảng 3.53–3.57), phản ánh một số bất cập trong cơ chế tổ chức và phối hợp thực hiện.

Về phía sinh viên, điểm đánh giá trung bình chung là 3.58, trong đó tiêu chí “giúp nâng cao kết quả học tập” được đánh giá cao nhất (3.72), tiếp theo là định hướng mục tiêu học tập và hỗ trợ vượt qua khó khăn. Tuy nhiên, tiêu chí “sinh viên thường xuyên biết đến và tiếp cận hoạt động tư vấn” có điểm số thấp nhất (3.21), cho thấy hạn

chế trong công tác truyền thông và triển khai hoạt động tư vấn.

So sánh giữa hai nhóm cho thấy sự tương đồng trong nhận thức về vai trò của tư vấn, đặc biệt là tác động tích cực đến kết quả học tập. Tuy nhiên, sinh viên phản ánh việc chưa thường xuyên tiếp cận dịch vụ tư vấn, đặt ra yêu cầu cần tăng cường truyền thông, quảng bá và tổ chức hiệu quả hơn các hoạt động hỗ trợ học tập tại trường.

2.3.2 Thực trạng công tác xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ

Kết quả khảo sát cho thấy công tác xây dựng kế hoạch quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ được CBQL và CV-GV đánh giá ở mức “khá” với điểm trung bình (ĐTB) là 3.35. Nội dung “Môi trường làm việc có tạo điều kiện thuận lợi” đạt ĐTB 3.38, phản ánh điều kiện tương đối tốt nhưng vẫn cần cải thiện. Đáng chú ý, nội dung “Hoạt động tư vấn có góp phần cải thiện kết quả học tập của sinh viên” được đánh giá cao nhất (3.42), khẳng định vai trò tích cực của tư vấn. Tuy nhiên, các nội dung liên quan đến sự phối hợp và phân công trách nhiệm giữa các đơn vị còn chưa rõ ràng, với ĐTB lần lượt là 3.34 và 3.30. Đặc biệt, nội dung về tính đầy đủ của kế hoạch tư vấn được đánh giá thấp nhất (3.27), cho thấy kế hoạch còn thiếu bao

quát và cần được rà soát, bổ sung.

Từ góc nhìn sinh viên, kết quả cho thấy nhiều khó khăn trong tiếp cận và sử dụng dịch vụ tư vấn. Có 44,5% sinh viên chưa từng nghe hoặc chưa rõ về các dịch vụ tư vấn, 47% đánh giá nội dung tư vấn chưa phù hợp, 49,5% gặp bất tiện về thời gian và hình thức tổ chức, và đặc biệt 60,2% ngần ngại tham gia tư vấn tâm lý do rào cản tâm lý và định kiến. Những con số này phản ánh hiệu quả tiếp cận còn thấp và sự thiếu phù hợp với nhu cầu thực tế. Do đó, cần cải tiến toàn diện từ nội dung, hình thức triển khai, phân công trách nhiệm đến công tác truyền thông để nâng cao hiệu quả hoạt động tư vấn trong nhà trường.

2.3.3 Thực trạng tổ chức chỉ đạo hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ

Kết quả khảo sát cho thấy cán bộ quản lý (CBQL), chuyên viên và giảng viên (CV-GV) tại Trường Đại học Cần Thơ đánh giá mức độ thực hiện các hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên (SV) ở mức khá, với điểm trung bình lần lượt là 3.32 và 3.46. Điều này phản ánh sự nỗ lực nhất định của nhà trường trong công tác xây dựng và triển khai hoạt động tư vấn. Tiêu chí “Tổ chức bồi dưỡng năng lực hướng dẫn tư vấn cho giảng viên” đạt điểm cao nhất (3.58), cho thấy nhà trường rất quan tâm đến việc nâng cao năng lực cho đội ngũ giảng viên trong vai trò tư vấn học tập. Tiêu chí “Điều kiện trang thiết bị đảm bảo phục vụ hoạt động tư vấn” cũng được đánh giá khá cao (3.45), thể hiện sự đầu tư vào cơ sở vật chất như không gian tư vấn riêng tư, trang thiết bị hiện đại và nguồn tài liệu phong phú.

Tuy nhiên, một số tồn tại vẫn còn hiện hữu, nổi bật là tiêu chí “Tổ chức phối hợp giữa các đơn vị liên quan” chỉ đạt 3.19 điểm, cho thấy sự phối hợp giữa các khoa, phòng ban chức năng chưa hiệu quả. Việc phân công trách nhiệm chưa rõ ràng dẫn đến khó khăn trong thực hiện kế hoạch và đánh giá kết quả. Ngoài ra, tiêu chí “Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng tư vấn cho sinh viên” có điểm số 3.36, cho thấy cần đẩy mạnh việc trang bị kỹ năng tư vấn, giao tiếp, giải quyết vấn đề cho sinh viên thông qua các hoạt động ngoại khóa và chuyên đề chuyên sâu.

Về phía sinh viên, mức độ hài lòng đối với hoạt

động tư vấn hỗ trợ học tập còn chưa cao và có sự phân hóa rõ rệt giữa các lĩnh vực. Hỗ trợ tài chính – học bổng là hoạt động có mức hài lòng và tiếp cận cao nhất (62% hài lòng, 75% tiếp cận). Trong khi đó, tư vấn tâm lý là lĩnh vực có nhiều rào cản, với tỷ lệ sinh viên không hài lòng cao nhất (29%) và tỷ lệ tiếp cận thấp nhất (45%), phản ánh định kiến xã hội và sự thiếu chủ động từ cả nhà trường lẫn sinh viên. Tư vấn học tập qua giảng viên/cố vấn đạt mức tiếp cận tương đối (65%) và nhận được đánh giá khá tích cực. Ngược lại, tư vấn hướng nghiệp – việc làm và công thông tin điện tử có tỷ lệ hài lòng thấp và mức tiếp cận chỉ đạt 40% và 55%, cho thấy những hạn chế trong truyền thông và tổ chức.

Tóm lại, tuy nhà trường đã có nhiều nỗ lực trong triển khai hoạt động tư vấn, nhưng vẫn cần cải thiện về sự phối hợp liên đơn vị, đầu tư cơ sở vật chất, phát triển kỹ năng cho sinh viên và nâng cao hiệu quả truyền thông dịch vụ tư vấn. Những cải tiến này sẽ góp phần nâng cao chất lượng hỗ trợ sinh viên trong bối cảnh giáo dục hiện đại.

III. KẾT LUẬN

Quản lý hoạt động tư vấn hỗ trợ sinh viên học tập tại Trường Đại học Cần Thơ là kết quả của một quá trình nghiên cứu bài bản, kết hợp giữa cơ sở lý luận khoa học và khảo sát thực tiễn, cho phép đánh giá toàn diện mức độ triển khai, hiệu quả, cũng như những tồn tại trong công tác này. Quản lý tư vấn – hỗ trợ sinh viên không đơn thuần là hoạt động phụ trợ, mà là một bộ phận quan trọng trong chiến lược phát triển giáo dục đại học hiện nay, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, giảm tỷ lệ bỏ học và hỗ trợ sinh viên phát triển năng lực học tập, thích ứng nghề nghiệp. Kết quả nghiên cứu đã chỉ ra rằng, dù có nhiều mặt tích cực về nền tảng tổ chức, sự tham gia của đội ngũ cán bộ, giảng viên và một số hoạt động kiểm tra đánh giá được thực hiện khá đồng bộ, nhưng vẫn còn nhiều điểm nghẽn: kế hoạch tư vấn thiếu tính chiến lược, phối hợp liên đơn vị chưa hiệu quả, thiếu cơ chế đánh giá – phản hồi minh bạch, và mức độ ứng dụng công nghệ còn hạn chế. Trong bối cảnh đổi mới giáo dục gắn với chuyển đổi số và hội nhập quốc tế, các trường đại học như ĐH Cần Thơ cần định hướng lại vai trò của hoạt động

hỗ trợ sinh viên theo hướng chủ động, cá thể hóa, tích hợp đa dịch vụ và khai thác triệt để các nền tảng công nghệ như trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (Big Data), tư vấn học tập trực tuyến. Vì vậy, nghiên cứu này không chỉ cung cấp cái nhìn sâu sắc về thực trạng mà còn mở ra hướng cải tiến thiết thực, góp phần xây dựng một hệ thống hỗ trợ sinh viên hiệu quả, linh hoạt, thích ứng với yêu cầu phát triển giáo dục đại học trong thời đại số hóa và toàn cầu hóa.

TÀI LIỆU KHAM KHẢO

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018). *Công văn số 42 về Luật Giáo dục Đại học*
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2019). *Thông tư số 07/2019/TT-BGDĐT ngày 05/4/2019 ban hành quy chế quản lý và tổ chức các hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp đối với sinh viên đại học.*
3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2022). *Quy định về hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên trong các cơ sở giáo dục*
4. Chính phủ (2014). *Nghị định số 44/2014/NĐ-CP ngày 15/5/2014 quy định về hỗ trợ đào tạo và giải quyết việc làm cho thanh niên.*
5. Bộ giáo dục và đào tạo (2016). *Thông tư 10/2016/TT-BGDĐT ngày 05/04/2016 về việc ban hành quy chế công tác sinh viên đối với chương trình đào tạo đại học hệ chính quy*
6. Hoàng Thị Minh Oanh, Trần Hữu Tài, Trần Ngọc Đạt, Trần Thị Mừng, Nguyễn Thị Phú, Nguyễn Thị Bích Phượng: *Mức độ hài lòng của sinh viên về hoạt động tư vấn hỗ trợ người học tại Khoa Sư Phạm Trường Đại học Cần Thơ*
7. Đinh Thị Hà (2014). *Quản lý hoạt động tư vấn, hỗ trợ sinh viên tại Trường Đại học Ngoại Thương.* Luận văn Thạc sĩ Quản lý giáo dục
8. Trần Thị Ngọc Hường (2018). *Phát triển kỹ năng tư vấn học đường cho giáo viên các trường đại học.* Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
9. Phạm Văn Hùng (2019). *Nâng cao năng lực tư vấn nghề nghiệp cho sinh viên khối ngành kinh tế.* Nhà xuất bản Đại học Kinh tế Quốc dân.